

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΝΟΜΟΥΣ ΤΟΥ 1999 ΕΩΣ 2025

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως –

Συνοπτικός
τίτλος.

113(I) του 1999
69(I) του 2001
87(I) του 2014
166(I) του 2020
131(I) του 2025.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Αναπηρία ή/και Ανάγκες Πρόσθετης Υποστήριξης (Τροποποιητικός) Νόμος του 2026 και θα διαβάζεται μαζί με τους περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Ειδικές Ανάγκες Νόμους του 1999 έως 2025 (που στο εξής θα αναφέρονται ως ο «βασικός Νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με Αναπηρία ή/και Ανάγκες Πρόσθετης Υποστήριξης Νόμοι του 1999 έως 2026.

Τροποποίηση του
άρθρου 2 του
βασικού νόμου.

2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με τη διαγραφή των όρων «ειδική αγωγή και εκπαίδευση», «ειδική μονάδα», «παιδί με ειδικές ανάγκες», «συνηθισμένο σχολείο» και «σχολείο ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης» και των ορισμών αυτών,

(β) με την προσθήκη στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά των ακόλουθων όρων και των ορισμών αυτών:

««γενικό σχολείο» σημαίνει οποιοδήποτε κοινοτικό, δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο, άλλο από ειδικό σχολείο, το οποίο αποτελεί τον βασικό χώρο εκπαίδευσης των παιδιών με αναπηρίες ή ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης·

«ειδικό σχολείο» σημαίνει δημόσιο ή ιδιωτικό σχολείο που ιδρύεται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου για παροχή πρόσθετης εκπαιδευτικής υποστήριξης και άλλων παροχών σε παιδιά με αναπηρία και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης που χρήζουν εξειδικευμένων παρεμβάσεων και για υποστήριξη των γενικών σχολείων, παρέχοντας τεχνογνωσία και στήριξη στους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης·

«παιδί με αναπηρία ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης» σημαίνει παιδί που έχει σοβαρή μαθησιακή ή ειδική μαθησιακή, λειτουργική ή προσαρμοστική δυσκολία, που οφείλεται σε σωματικές, συμπεριλαμβανομένων των αισθητηριακών, διανοητικών ή άλλων γνωστικών ή ψυχικών δυσκολιών και το οποίο, κατά την αλληλεπίδρασή του με το φυσικό, κοινωνικό, επικοινωνιακό ή και εκπαιδευτικό περιβάλλον, αντιμετωπίζει εμπόδια που περιορίζουν ή ενδέχεται να περιορίζουν την ισότιμη πρόσβαση, συμμετοχή, μάθηση και πρόοδό του και για την άρση ή τον περιορισμό, των οποίων απαιτείται πρόσθετη υποστήριξη ή/και εύλογες προσαρμογές·

«πρόγραμμα ενισχυμένης υποστήριξης» σημαίνει εντατική εκπαιδευτική ή άλλη εξατομικευμένη στήριξη που παρέχεται σε παιδιά που φοιτούν σε γενικό σχολείο, με σκοπό την ενίσχυση της συμμετοχής τους στη γενική τάξη και το σχολικό περιβάλλον·

«πρόσθετη εκπαιδευτική υποστήριξη και άλλες παροχές» σημαίνει τις αναγκαίες υποστηρίξεις, ρυθμίσεις, μέσα και ανθρώπινο δυναμικό που παρέχονται στο παιδί με αναπηρία ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης, με σκοπό την άρση των εμποδίων στη μάθηση, την επικοινωνία, τη συμμετοχή και την ένταξή του στο σχολικό περιβάλλον, και

την ανάπτυξη δεξιοτήτων που προάγουν την αυτονομία και την ανεξάρτητη διαβίωσή του, οι οποίες αποτελούν μέτρα ουσιαστικής ισότητας και δεν συνιστούν προνομιακή μεταχείριση·».

Προσθήκη του νέου άρθρου 2Α στο βασικό νόμο.

3. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 2 αυτού, του νέου άρθρου 2Α, ως ακολούθως:

«Σκοπός.

2Α. Σκοπός του παρόντος Νόμου είναι:

(α) Η κατοχύρωση του δικαιώματος των παιδιών με αναπηρίες ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης σε ποιοτική, προσβάσιμη και συμπεριληπτική εκπαίδευση, με την παροχή των αναγκαίων υποστηρίξεων, εύλογων προσαρμογών και διευκολύνσεων,

(β) η εφαρμογή της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, η οποία είναι μια εξελικτική διαδικασία που προϋποθέτει τη σταδιακή εφαρμογή θεσμικών, διοικητικών, εκπαιδευτικών και οργανωτικών ρυθμίσεων.».

Αντικατάσταση των όρων «ειδική μονάδα», «παιδί με ειδικές ανάγκες», «συνηθισμένο σχολείο» και «σχολείο ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης».

4. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την αντικατάσταση των όρων «ειδική αγωγή και εκπαίδευση» ή «ειδική αγωγή», «ειδική μονάδα», «παιδί με ειδικές ανάγκες», «συνηθισμένο σχολείο» και «σχολείο ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης» οπουδήποτε και σε οποιαδήποτε γραμματική παραλλαγή οι όροι αυτοί απαντώνται, με τους όρους «πρόσθετη εκπαιδευτική υποστήριξη και άλλες παροχές», «πρόγραμμα ενισχυμένης υποστήριξης», «παιδί με αναπηρία ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης», «γενικό σχολείο» και «ειδικό σχολείο», αντίστοιχα, στην αντίστοιχη γραμματική παραλλαγή.

Τροποποίηση του
άρθρου 4 του
βασικού νόμου.

5. Το άρθρο 4 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση του εδαφίου (1) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(1)(α) Παιδί με αναπηρία ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης φοιτά στη γενική τάξη του γενικού σχολείου, με την παροχή των αναγκαίων εύλογων προσαρμογών και υποστηρίξεων για την ισότιμη πρόσβαση, συμμετοχή και μάθησή του.

(β) Η φοίτηση σε άλλο εκπαιδευτικό πλαίσιο, περιλαμβανομένου του ειδικού σχολείου επιτρέπεται μόνο κατ' εξαίρεση μετά από εξατομικευμένη αξιολόγηση και αιτιολογημένη Απόφαση της Επαρχιακής Επιτροπής και σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Νόμου.».

Τροποποίηση του
άρθρου 7 του
βασικού νόμου.

6. Το άρθρο 7 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση του εδαφίου (1) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(1) Κάθε γονέας, διευθυντής βρεφοκομικού σταθμού ή σχολείου δημοτικής εκπαίδευσης ή σχολείου μέσης εκπαίδευσης ή οποιοδήποτε άλλο μέλος του εκπαιδευτικού προσωπικού τους, ιατρός, ψυχολόγος, κοινωνικός λειτουργός, γνωστοποιεί γραπτώς χωρίς καθυστέρηση στην Επαρχιακή Επιτροπή κάθε περίπτωση παιδιού που περιέρχεται σε γνώση ή στην αντίληψή του ότι πιθανόν να είναι παιδί με αναπηρία ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης, νοουμένου ότι η παραπομπή συνοδεύεται από βεβαίωση ιατρού, ψυχολόγου ή λογοθεραπευτή:

Νοείται ότι, απαιτείται η γραπτή συγκατάθεση των γονέων σε περίπτωση που η παραπομπή γίνεται από οποιοδήποτε πρόσωπο πλην του γονέα.».

Τροποποίηση του άρθρου 8 του βασικού νόμου.

7. Το άρθρο 8 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάστασή του εδαφίου (2) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(2) Η Επαρχιακή Επιτροπή παραλαμβάνει όλες τις παραπομπές το αργότερο μέχρι το τέλος Ιανουαρίου και τις εξετάζει για την έκδοση Απόφασης με ισχύ από τον Σεπτέμβριο της επόμενης σχολικής χρονιάς:

Νοείται ότι, στις περιπτώσεις παιδιών που αφορούν σοβαρά και έκτακτα περιστατικά και που, σύμφωνα με την Επαρχιακή Επιτροπή, χρήζουν άμεσης βοήθειας οι παραπομπές εξετάζονται καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς.».

Τροποποίηση του άρθρου 9 του βασικού νόμου.

8. Το άρθρο 9 του βασικού νόμου τροποποιείται με την μετατροπή του υφιστάμενου εδαφίου (1) αυτού σε (1)(α) και την προσθήκη αμέσως μετά της νέας παραγράφου (β) ως ακολούθως:

«(β) Για τον σκοπό που αναφέρεται στην παράγραφο (α), ο Υπουργός ορίζει από το μόνιμο υφιστάμενο εξειδικευμένο προσωπικό της δημόσιας εκπαιδευτικής υπηρεσίας, ανάλογα με τις ανάγκες που παρουσιάζονται ανά επαρχία και σε συνάρτηση με τον αριθμών παιδιών που παραπέμπονται για αξιολόγηση/επαναξιολόγηση, ειδικούς εκπαιδευτικούς, οι οποίοι αποτελούν την πολυθεματική ομάδα αξιολόγησης/επαναξιολόγησης παιδιών νηπιαγωγείων και δημοτικών σχολείων.».

Τροποποίηση του άρθρου 11 του βασικού νόμου.

9. Το άρθρο 11 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με τη διαγραφή του εδαφίου (1) αυτού, και

(β) την προσθήκη στο τέλος της παράγραφου (στ) του εδαφίου (3) αυτού, της φράσης «και να ενημερώσει το παιδί του για τη διαδικασία αξιολόγησης και τα δικαιώματά του».

Τροποποίηση του άρθρου 12 του βασικού νόμου.

10. Το άρθρο 12 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με τη μετατροπή του εδαφίου (1) αυτού σε (1)(α) και την προσθήκη αμέσως μετά των νέων παραγράφων (β) και (γ) ως ακολούθως:

«(β) Σε περίπτωση που το παιδί θα φοιτήσει για πρώτη φορά σε δημόσιο σχολείο γνωστοποιείται στον γονέα και στο παιδί, από την Επαρχιακή Επιτροπή, το δικαίωμά του γονέα για γραπτή συγκατάθεση φοίτησης του παιδιού του σε ειδικό σχολείο:

Νοείται ότι, σε περίπτωση άρνησης του γονέα, το παιδί θα φοιτήσει στο πλαίσιο της γενικής τάξης.

(γ) Η Επαρχιακή Επιτροπή γνωστοποιεί στον γονέα ότι σε περίπτωση ικανοποίησης του αιτήματός του για φοίτηση του παιδιού στη γενική τάξη, θα προβεί σε επαναξιολόγηση των αναγκών του παιδιού, μέσω πολυθεματικής συνάντησης, μετά την ολοκλήρωση ενός έτους φοίτησης.»

(β) με τη διαγραφή της παραγράφου (α) του εδαφίου (2) αυτού,

(γ) με την αντικατάσταση της παραγράφου (β) του εδαφίου (2) αυτού με την ακόλουθα νέα παράγραφο:

«(β) Στην Απόφαση που συντάσσει η Επαρχιακή Επιτροπή-

(i) Αναφέρονται τεκμηριωμένα τα πορίσματα της αξιολόγησης και οι ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης του παιδιού·

(ii) προσδιορίζονται οι εύλογες προσαρμογές, τα προσβάσιμα εκπαιδευτικά μέσα, οι διευκολύνσεις και οι απαλλαγές που πρέπει να παρασχεθούν στο παιδί, και

(iii) προσδιορίζεται η ανάγκη επιπρόσθετης στήριξης στην τάξη, στην οποία φοιτά το παιδί.»,

(δ) με την προσθήκη στην επιφύλαξη της παραγράφου (γ) του εδαφίου (2) αυτού, αμέσως μετά τη φράση «μεριμνά για» (τρίτη γραμμή) της φράσης «την καταβολή επιδόματος μεταφορικών ή», και

(ε) με την προσθήκη, αμέσως μετά το εδάφιο (2) αυτού, του νέου εδαφίου (3) ως ακολούθως:

(3) «Η εφαρμογή της Απόφασης της Επαρχιακής Επιτροπής είναι δεσμευτική για όλους τους εμπλεκόμενους φορείς, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους.».

Τροποποίηση του άρθρου 13 του βασικού νόμου.

11. Το άρθρο 13 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση στο εδάφιο (1) αυτού, της φράσης «ειδική αγωγή και εκπαίδευση» (τέταρτη γραμμή), με τη φράση

«εκπαίδευση παιδιών με αναπηρίες ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης»,

(β) με την προσθήκη στην παράγραφο (α) του εδαφίου(2) αυτού, αμέσως μετά τη λέξη «με» (πρώτη γραμμή), της φράσης «το παιδί,» και

(γ) με τη διαγραφή στο τέλος της παραγράφου (δ) του εδαφίου (2) αυτού της λέξης «και» και την αντικατάσταση της άνω τελείας με τελεία, και

(δ) με τη διαγραφή της παραγράφου (ε) του εδαφίου 2 αυτού.

Τροποποίηση του άρθρου 14 του βασικού νόμου.

12. Το άρθρο 14 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση της λέξης «έκθεση» οπουδήποτε και σε οποιαδήποτε γραμματική παραλλαγή η λέξη αυτή απαντάται, με τη λέξη «Απόφαση», στην αντίστοιχη γραμματική παραλλαγή, και

(β) με την προσθήκη στην παράγραφο (α) του εδαφίου (3) αυτού, αμέσως μετά τη λέξη «γονέας» (δεύτερη γραμμή), της φράσης «και το παιδί».

Τροποποίηση του άρθρου 15 του βασικού νόμου.

13. Το άρθρο 15 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση του εδαφίου (1) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(1) Η Επαρχιακή Επιτροπή επαναξιολογεί τις ανάγκες κάθε παιδιού με αναπηρία ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης,

πριν από τη μετάβαση στην επόμενη βαθμίδα φοίτησης ή ανά τριετία ή συχνότερα, ανάλογα με την κάθε περίπτωση:

Νοείται ότι, η διαδικασία της επαναξιολόγησης πρέπει να ολοκληρώνεται μέχρι τον Μάρτιο της προηγούμενης σχολικής χρονιάς.», και

(β) με αντικατάσταση στο τέλος του εδαφίου (3) αυτού της τελείας με άνω και κάτω τελεία και την προσθήκη αμέσως μετά της ακόλουθης επιφύλαξης:

«Νοείται ότι, όπου η Επαρχιακή Επιτροπή κρίνει σκόπιμο, η διαδικασία της επαναξιολόγησης μπορεί να διενεργηθεί στο πλαίσιο πολυθεματικής συνάντησης.».

Τροποποίηση του άρθρου 16 του βασικού νόμου.

14. Το άρθρο 16 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την μετατροπή του εδαφίου (2) αυτού σε (2)(α) και την προσθήκη, αμέσως μετά την λέξη «γονέα» και το κόμμα (δεύτερη γραμμή) της φράσης «συμπεριλαμβανομένης και της άποψης του παιδιού», και

(β) με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (α) του εδαφίου (2) αυτού, της νέας παραγράφου (β) ως ακολούθως:

«(β) Η Κεντρική Επιτροπή πληροφορεί τον γονέα ότι οφείλει να ενεργήσει σύμφωνα με την απόφασή της, η οποία είναι τελική σε διοικητικό επίπεδο ούτως ώστε να διασφαλίζονται τα δικαιώματα του παιδιού.».

Τροποποίηση του άρθρου 18 του βασικού νόμου.

15. Το άρθρο 18 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση της παραγράφου (β) του εδαφίου (2) αυτού με την νέα παράγραφο (β) ως ακολούθως:

«(β) για τον σχεδιασμό, την οργάνωση και την παροχή συστηματικής και συνεχούς επιμόρφωσης του εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού που εμπλέκεται στην εκπαίδευση και υποστήριξη παιδιών με αναπηρία ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης·» και

(β) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (5) αυτού των λέξεων «συνηθισμένη τάξη» (δεύτερη γραμμή) με τις λέξεις «γενική τάξη», και

(γ) με την αντικατάσταση του εδαφίου (6) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

«(6) (α) Στο παιδί με αναπηρία ή/και ανάγκες πρόσθετης υποστήριξης που φοιτά στο γενικό σχολείο χορηγείται Απολυτήριο, στο οποίο αναγράφονται τα μαθήματα που παρακολούθησε και οι εξετάσεις στις οποίες παρακάθισε:

(β) Στο παιδί που φοιτά στα ειδικά σχολεία, έπειτα από Απόφαση της Επαρχιακής Επιτροπής, χορηγείται πιστοποιητικό παρακολούθησης.».

Τροποποίηση του άρθρου 19 του βασικού νόμου.

16. Το άρθρο 19 του βασικού νόμου τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά την παράγραφο (α) αυτού, της νέας παραγράφου (αα) ως ακολούθως:

«(αα) λειτουργούν ως υποστηρικτικές δομές των γενικών σχολείων, παρέχοντας τεχνογνωσία και στήριξη στους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης.».

Τροποποίηση του άρθρου 24 του βασικού νόμου.

17. Το άρθρο 24 του βασικού νόμου τροποποιείται με την αντικατάσταση του εδαφίου (1) αυτού με το ακόλουθο νέο εδάφιο:

(α) «(1) Καθιδρύεται Συμβούλιο Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, που αποτελείται από τον Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, Αθλητισμού και Νεολαίας, τους Διευθυντές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης του Υπουργείου (Δημοτική, Μέση Γενική, Μέση Τεχνική και Επαγγελματική, Ανώτερη), τον Προϊστάμενο της Υπηρεσίας Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας, τον Πρώτο Ιατρικό Λειτουργό του Υπουργείου Υγείας, τον Διευθυντή του Τμήματος Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας, τον Διευθυντή του Τμήματος Κοινωνικής Ενσωμάτωσης Ατόμων με Αναπηρίες, ανά έναν εκπρόσωπο από τους επαγγελματικούς συνδέσμους των γιατρών, των ψυχολόγων, των λογοθεραπευτών, ανά έναν εκπρόσωπο των εκπαιδευτικών οργανώσεων, έναν εκπρόσωπο της Κυπριακής Συνομοσπονδίας Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥ.Σ.Ο.Α.), έναν εκπρόσωπο της Παγκύπριας Συντονιστικής Επιτροπής Μαθητών (Π.Σ.Ε.Μ.) και τέσσερις εκπροσώπους των οργανωμένων γονέων.».

(β) με την αντικατάσταση στο εδάφιο (4) αυτού της λέξης «δύο» (πρώτη γραμμή) με τις λέξη «τρεις».